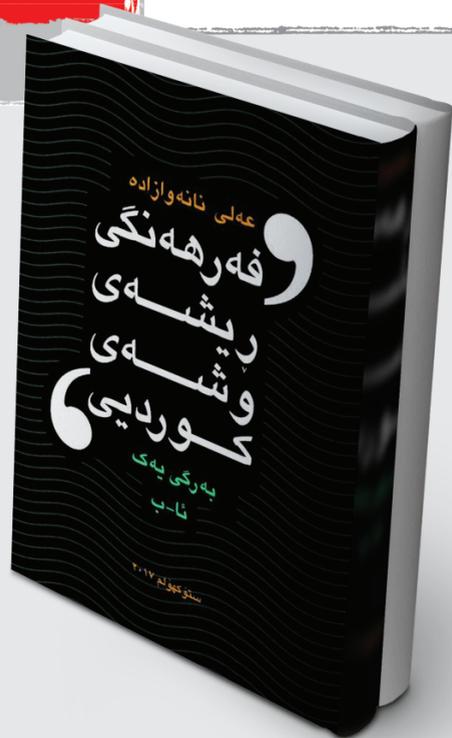

مُدده ب و کولتور

زووداو

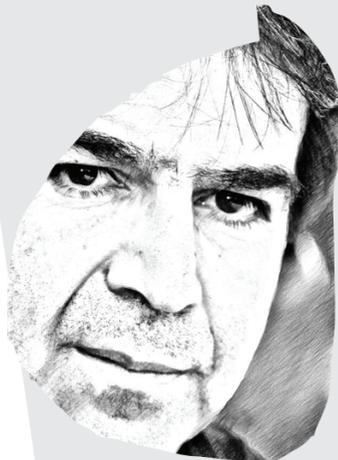
داستانی «شیخی» سهنعان» به هه ورامی بلاوده کریته وه

فهرهنگی ریشهی وشهی کوردی ئامادهیه بۆ چاپ

■ ئا: سیروان عهباس

دوای چاپ و بلاو کردنه وهی بهرگی یه کهمی فهرهنگی ریشهی وشهی کوردی، نووسهر و وهرگیر عهلی ئانهوازه، پینج بهرگی دیکه ی ئه و کتیبه ی تهواو کردوه و ئامادهن بۆ چاپکردن. عهلی ئانهوازه به (ئهدب و کولتوری روودای راگه یاند، کتیبی فهرهنگی ریشهی وشه ی کوردی له شهس بهرگ پیکهاتوه و له مانگی ئهیلوولی 2016 بهرگی یه کهمی چاپ و بلاو کرایه وه، ئیستاش پینج بهرگه کهی دیکه ی ئاماده ی چاپکردن و بهمزوانه بهرگی دووه می چاپ و بلاوه کریته وه که باس له ریشه ی وشه ی کوردی ده کات. ئانهوازه ههروه ها گوئی که ئهرگی چاپکردنه کهی له ئهستۆی خۆمه و ههچ سپۆنسه ر و هاوکاریکم نییه، بۆیه تاک تاک بهرگه کانی کتیبه که بلاوده کهمه وه و هه ر بهرگیکیش له 700 لاپه ره پیکهاتوه. عهلی ئانهوازه یه کیکه له نووسه ر، وهرگیر و لیکۆلینقانه دیاره کانی کوردستان و له شاری مههاباد له دایکبووه و ئیستا له سوید نیشته جییه، تاوه کو ئیستا 16 کتیبی چاپ و بلاو کردونه ته وه.

کۆنترین تابلۆی کوردی له بهغدا دۆزرایه وه

■ ئا: ئهدب و کولتور

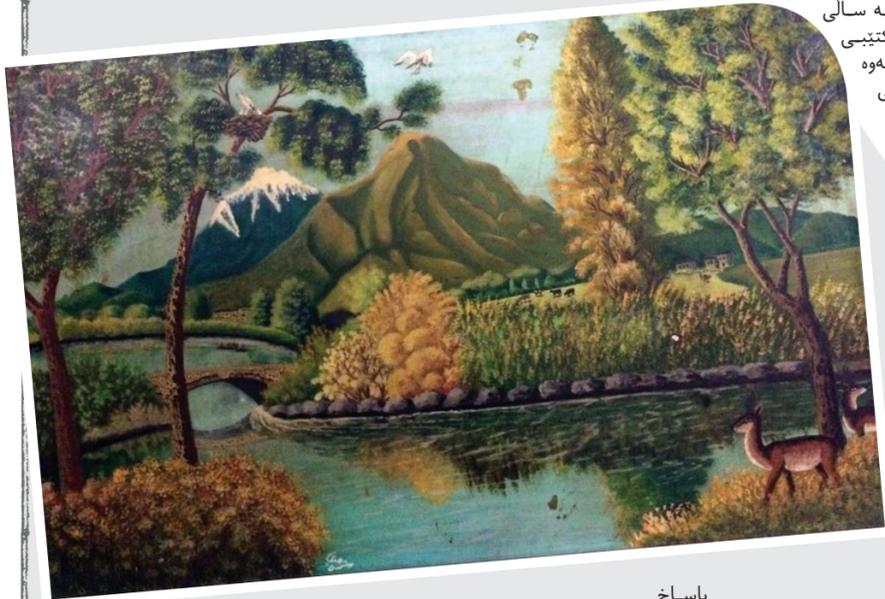
نامیق هه ورامی، نووسه ر و لیکۆله ر، داستانی (شیخی سهنعان) ی به هه ورامی ئاماده کردوه که لیکۆلینه وه یه کی بهراوردکارییه و ههفته ی داهاتوو بلاوده کریته وه.

نامیق هه ورامی به (ئهدب و کولتوری روودای راگه یاند، داستانی (شیخی سهنعان) به هه ورامی شتیکی تازه به بۆ ژماره یه کی ژۆر له رۆشنیبرانی کورد، به تایبعت ئهوانه ی شیخی سهنعاناس و فهقی ته برانئاسن.

ههروه ها گوئی: «ئهم کاره ی من لیکۆلینه وه یه کی بهراوردکارییه له ئیوان داستانی شیخی سهنعان به فارسی و کرمانجی سهروو و کرمانجی ناوه راست له گه ل داستانه هه ورامیه که دا».

نامیق هه ورامی ده لیت داستانه که بۆنیکه هه ورامیانه ی ههیه «له هه موو داستانه کانا ئه گهرچی چیرۆکه که یه که، به لام جیاوازی تیدایه که ده کریت به لگه بیت بۆ ته وهی ئهم داستانه هی ناوچه ی هه ورامانه و هه واو بۆنیکه هه ورامیانه ی ههیه».

نامیق هه ورامی له شارهدتی ته وئله ی هه ورامان له دایکبووه، له سالی 1988 هوه ژبانی ئهدبه ی به شیه ر ده ستپیکردوه، له سالی 1991 هوه کاری میدیایی ده کات. 12 کتیبی چاپکراوی له بواری شیه ر و لیکۆلینه وه و میژوودا ههیه و 12 کتیبی دیکه شی ئاماده ی چاپن. وه ک لیکۆله ر له سه ر ئاینی یارسان و زمان و ئاینه کۆنه کانی کورد کار ده کات، له بواری هه ورامانئاسیدا چهن دین کتیب و وتار و توژینه وه ی ههیه. ئیستا سه رقالی ئاماده کردنی ئینسکلۆپیدیای ئاینی یارسانه، سه رباری سا غکر ده و ه ی چهن دین ده ستنووس.

ياساخ

بیت و ناچار بی بهغدا جیبه ئی.

تابلۆکه ی هه سه ن فهلاح له سالی 1942 دروستکراوه، دوای گه رانیکه ی ژۆر له لایه ن خانواده که یه وه، له بهغدا دۆزرایه وه و کارگیرانی گه له ری زاموای له شاری سلیمان لی ئاگادار ده کریته وه. دلشاد بهانه دین، بهرپه به ری گه له ری زامو گوئی: «تابلۆکه مان به 1500 دۆلار کرپه وه، ته وه به کۆنترین تابلۆ داده نریت له میژووی شیوه کاری کوردیدا».

پیش ته وه ی تابلۆکه ی هه سه ن فهلاح له بهغدا بدۆزرته وه، تابلۆکه ی هونه رمه ند عه زیز سه لیم، ناسناوی کۆنترین تابلۆ کوردی هه لگرتیوه، که میژووه که ی ده گه رایه وه بۆ سالی 1958. دلشاد بهانه دین ده لی: «به لام به دۆزینه وه ی ته وه ی هه سه ن فهلاح، ئیدی ته وه کۆنترین تابلۆ کوردی نییه و ته وه ناسناوه ی لیوه رگرته وه».

بهرپه به ری گه له ری زامو ده لیت زانیاریان ده سته که وتوه تابلۆکه ی دیکه ی ته وه شیوه کاره له شاری ناسرپه یه و میژووه که ی ده گه رپته وه بۆ سالی 1926 «به هه ر نرختیک بیت ته وه تابلۆش ده هتینه وه بۆ سلیمان، چونکه ته وه هونه ر و میژووی نه ته وه یه که و ده بی پاریزگاری لیکری».

سه وها می کچی ته وه هونه رمه ند ته وه ی له یاده که باوکی، جگه له تابلۆ، چهن دیواره ندیکیشی دروستکردوه و ده لیت «خۆم ئاگادارم که ئیستا دیواره ندیکی له کویته. باوکم سالی 1941 چوه ته کویت و تاوه کو سالی 1955 له وی ماوه ته وه، هه ر له ویش ته وه دیواره نده ی دروستکردوه».

■ ئا: جهمال ئهحمده جهمیل

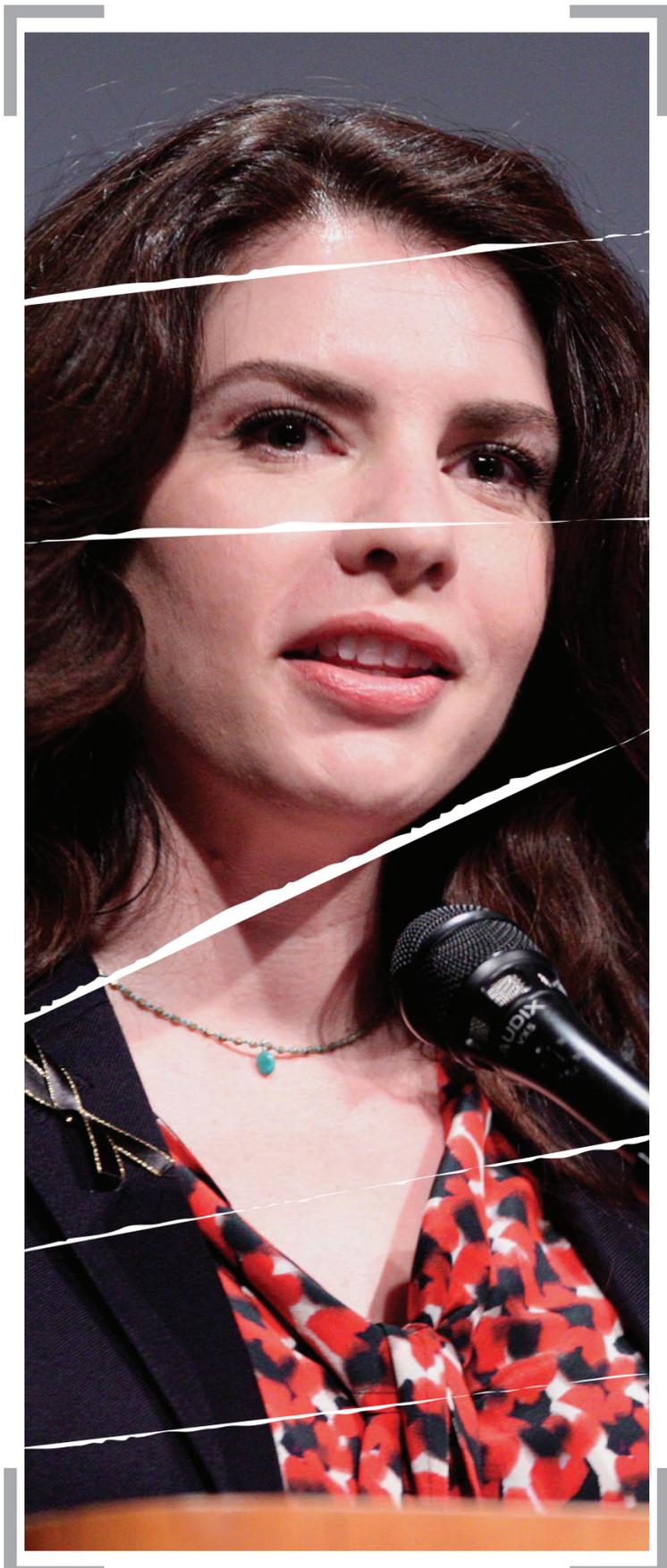
به کهمین تابلۆی شیوه کاری کورد له شاری بهغدا دۆزرایه وه و هتیرایه وه گه له ری زامو له سلیمان.

هه سه ن فهلاح که سالی 1910 له شاری سلیمان له دایکبووه، ته و تابلۆکه ی کیشاوه. هه سه ن له بهغدا ژیاوه، به لام بههۆی ته وه ی کاریکاتیری له سه ر نووری سه عید، سه رۆک وه زیرانی سه رده می پاشایه تی بلاو کردوه ته وه، ناچار بووه بگه رپته وه سلیمان و په نا بۆ شیخ مه مموودی حه قید بیات. خۆی ناوی شه مسه دین عه بدولقادر بووه و ته وه ی شیخ سه لامی شاعیره، به لام بۆ ته وه ی نه ناسرپته وه، شیخ مه مموود ناوی ده نیت هه سه ن فهلاح.

هه سه ن شیوه کاریکی ده ستره نگینی ته وکات بووه و له سه ر باله خانه کان ناسه واری هونه ریی خۆی جیه ئشته وه. ته وه شیوه کاره که ژۆریه ی تابلۆکانی له نیوچوون، له ناوه راستی 2017 دا یه کیک له تابلۆکانی له بهغدا دۆزرایه وه و پاشان هتیرایه وه سلیمان.

سه وها م هه سه ن فهلاح، کچی ته وه شیوه کاره به (روودای گوئی: «باوکم له تابلۆکانیدا و به کاریکاتیر دزی زولم و ژۆرداری ده وه ستایه وه، هه ر ته وه ش بووه هۆی ته وه ی

ستيقانی مایر؛ نووسره خوينمزه که!

نووری بیخالی

سهرکهوتنیکي سهرنجرکیش و گهوره و چاوه روانه کراوی بده سته، به جۆریک له گهل بلاووونه ویدا، ملیونان دانسه لى فرۆشرا و وهر گنډرابه سهر نریکهی چل زمانی زیندووی جیهان و بههۆیهوه، له دواى (نان ریس)، وهک دووم بهناوبانگترین نووسهری رۆمانی خوينمزه کان ناوی ده کرد.

سالی 2003 له زیادکردنیکي ئاشکرا دهشت خانهی چاپ له سهر چاپکردنی رۆمانه کههوتنه کبیرک، دواچار نووسهر به دهستهواره یهک به بری 750 ههزار دۆلار، گرته سته له گهل خانهی (لیتل براون) واژۆ کرد. نهوه بوو سالی 2005 به تیرازی 75 ههزار دانه چاپ و بلاوکرايهوه و له ماوه یهکی کهمدا و به گویره رابۆرتنیکي رۆژنامهی (نیویۆرک تایمز)، ریزهنده یه کهمی پرفرۆشترین کتبه کانی وه گرت و مافی فرۆشتهوه ییشی درابه (26) ولات. دواى سهر کهوتنی (کازیوه)، زنجیره یهکی دیکهی سڀ کتبی به ناوه کانی (مانگیکی نۆی- 2006، مانگیگران، یان شهوه رهش - 2007، دارمان - 2008) بلاوکردهوه. بۆ ماوهی 143 ههفته له سهر یهک، نهوه سڀ کتبه ییشی له لیستی پرفرۆشترین کتبه کان و له پشهنگی ریزهنده مانهوه. تیرازی چاپی یه کهمی ههر سڀ کتبه که سڀ ملیۆن و چهوتسه ههزار دانه بوو، که تهنا له یه کهم رۆژی بلاووونه ویدا، زیاتر له ملیۆنیک و سڀسه ههزار دانهی لى فرۆشرا. به شۆیه یهکی گشتی، تا ئیستا له سهر ئاستی دونیا، نریکهی 70 ملیۆن دانه لهو زنجیره یه فرۆشراوه.

دواى نهوه سهر کهوتن و دهستههوتنه مهنزه له ناوبانگ و داهاات، نه گهرچی به میدیاکانی راگه یاندبوو که رهنگه رۆمانی (دارمان)، دوا زنجیره ی (کازیوه) بیت، بهلام دواتر وهک درۆ کراوهی زنجیره که، دهستی دابه نووسینی رۆمانی (خۆری نیوه شهوه). کهچی لهو دهدهی به ئومیدی بلاوکردهوهی رۆمانه نۆیه کهی بوو، برپاری داخستنن پڕۆزه که ددا و وهک پڕۆزه یهکی سهر بهخۆ کاری تیدا ده کات.

نهوه زنه رۆماننووسه که له پای بهره مه خه یالییه سهرنجرکیشه کانی، چهن دین خه لاتى تهده ییی وه رگرتووه، سالی 2008 که بهرگی چاره می زنجیره کهی به ناوی (دارمان) بلاوکردهوه، وهک رووداوتیک ده گمه له میتزوی بلاوکردهوه و کتبه فرۆشیدا، له یه کهم رۆژی بلاوکردهوه ییدا، ملیۆنیک و دووسه ههزار دانسه لى فرۆشرا، ههر نهوه رۆمانهش بوو وای کرد، نازناوی "نووسهری سال"ی تهمریکا و خه لاتى (کتبی بهریتانی) وه رگریت.

به بۆجووینی رهخه گرانی تهده بی، مایر توانی

مایر سهره رای ئهم بهرهمانهش، هیشتا کۆمه لیک بیرۆکه ی دیکه ی ههیه بۆ نووسینی کتبی تر له بواری جیاواز

(کازیوه) دا کۆمه کیان کردوه. لهوانه، رۆمانه کانی (شارلوت برۆتنی، ئیل ئیم مۆنگمری). وهک خۆیشی له دیمانه کدا باسی ده کات، ههر رۆمانیکه ی له زنجیره ی (کازیوه) له زتر کاریگهری و سروشی یه کیک له کاره تهده ییه کلاسیکیه ناسراوه کانا نووسیه. بۆ نمونه (کازیوه) له زتر کاریگهری رۆمانی (شکۆمه ندی و بهرگه گرتن - جین ئۆستن).. (مانگی نۆی) له بهر رۆشنانی (رۆمیۆ جولییت - شکسپیر).. (مانگیگران) له زتر کاریگهری رۆمانی (بهزاییه کانی وه زهرینگ - ئیمیلى برۆتنی) و (دارمان) یش له زتر کاریگهری ههر دوو کاره شانۆیه که ی شکسپیر (بازرگانی فینسیا و خه ونی شهوتیکى هاوین) نووسیه. ههره وه دان به وه شدا ده نی که کاریگهریه کی زۆری میوزیک به سهر زنجیره کانی (کازیوه) وه ههیه.

سیحری زمان و گیرۆده کردنی خوينه

به وردبوونهوه له نووسینه کانی مایر، تهنا ته له میانى سهیر کردنی نهوه بهرهمانه ییشی که کراونه ته فیلم، خوينه ههست بهوه ده کات که نووسهر زۆر به روون و راشکاو ده نووسیت. ههرگیز له نیوان خوينه و نهوه خه ونه ی هاوبه شی ده کات ناوه سته، هه میشه ده یه وه شته راسته قینه که ی پى یلغ. بهو مانه یه ی، ههچ ورده کاریبه ک، کونج و که له بهر و بۆشاییه ک، نه ئی و په نهانیک له گهل خوينه که ی نهانیته وه. نه مهش لهو کاته دا زیاتر ده رده که وه که خوينه (یان بینه ری فیلمه کانی) به ئاسانی و بی بهر به ست، بهر دیمه ن و رووداوه کان ده که ون. تهنا ته دیمه نه ترسناک و رووداوه تۆقینه ره کانی، هۆ و نامرازیکه دیکه دهستی مایر، خوينه به شوین قولایى خه ونه کانی، به شوین دۆزینه وه ی وه لامی پرسپاری نۆی، به شوین ئاشکرا کردنی دیوه شاراره کانی دونه ی خه یالیی خوينمزه کان ده به ن. خۆشه یوستی و خوينمزه ده کاته هه وینى کاریک که و پرای نه وه ی دیمه ن و رووداوه کانی ترس ده خه نه دلئى خوينه وه (به تابه ییش بینه ری فیلمه کان)، که چی فانتازیایه کی به رزی هونه ریان لى بهرهم دینى. زمانی کترانه وه ی مایر که تیکه له یه که له سیح و وینى بارگاو ی به ترس، به لام له گهل نه وه شدا له چترى خويندنه وه بیبه شت ناکا.

نهوه له میانى ته کیکه گترانه وه و نهوه زمانه جادووییه ی چیرۆکه کانی پى ده نووسیته وه، له گهل خۆیدا ده ستت ده گری و ده تبا نه ناو جۆریکی دیکه ی خه ون، ناو دونیا و فهزایه کی دیکه ی جیاوازی خه یال. جاریک به سهر جهسته و رۆح و گهرمی مرفۆدا ده که ویت، جاریک دیکه به سهر کائینی سهر و نامۆ که رهنگه رۆژگاریک خه یالته بۆیان نه جوو بیت. تا ویک ده ترسییت، کاتیک تر ده گه شیه ته وه.. جاریک دلته بۆ مرفۆ لیده دا، جاریک دیکه بۆ کائینیک نامرۆبی سهر و نامۆ، کائینیک مرفۆ و چوه ته دۆخیک نامرۆبی. ده شی لهو نیوه دا خوينه چاوی بچیته وه سهر سروشته ی شتواوی مرفۆ لهو سهر ده مه ی تیدایه، نهوه سهر ده مه ی مرفۆ تیدا له زۆر خه سلته می مرۆبانه ی داشۆراوه.

مایر به جۆریک ده تخته بهر هه لگرتنی باری خويندنه وه، که وا به ئاسانی ده سته براری نه ییت. نهوه بۆیه له خۆرا نییه، هه ندئ له ره خه گران نهوه نووسه ره یان به (دیاردی سهرسامکه ر) ناو بردوه و دان به وه دا ده ئین، که وای له ته واوی خه لک کردوه، هه میشه خه یالیان لای کتیب و خويندنه وه بیت.

به رده وای و به خشین!

مایر له ناو جه یی ئهم هه موو سهر که و تن و نازناو و ده سکه و تانه دا نه مایه وه، به لکو به رده وای بوو له نووسین وهک به شیک له پڕۆزه ی ژان. پاش زنجیره ی (کازیوه)، کۆچیرۆکی (شه وه کانی سههما له دۆزهخ) و ههر دوو رۆمانی (میوانی) و (کورته ژانی دووه می بری تانه ی) نووسی. شه وانى سهما له دۆزهخ، باس له شه وه ئاههنگه کانی سهما و نهوه رووداو و دیارده ناشیرینه ده کات، که تیاپاندا رووده دن، دیارده سروشته یه زین و دوور له عه قل و نه فسووناوی رۆمانی (میوانی) یش، رۆمانیکه له تاپی خه یالی زانسته ی.

مایر باس لهوه ده کات که سهره رای ئهم بهرهمانهش، هیشتا کۆمه لیک بیرۆکه ی دیکه ی ههیه بۆ نووسینی کتبی تر له بواری جیاواز، لهوانه چیرۆکی مۆته که و دۆزه مه کان، رۆمانیک درباریه گه شتکردن به ناو زه مه ن، له گهل چیرۆکیک له باره ی بهری دربارا. خالیکی پڕشنگدار و سهرنجرکیش له ژانی نووسینی مایر، به تابه تی له به یه وه ست به داها تی بهرهمه کانی، به خشین و به شداریکردنه له کاری مریۆی و خترخوازی. سالی 2009 به شداریه له پڕۆزه یه کدا کرد، که تابه ت بوو به کۆمه ککردنی تووشبووانی شتریه نهجه، بهو نه مهش به شیکی زۆر له رۆمانه کانی و ده ستنووسه نه سلویه کانی خسته مه زاده وه. هه مهان سال هاوکاری کۆمه یانیه کی کرد بۆ پڕۆزه و کاریک خترخوازی. کاتیکیش رۆمانی (کورته ژانی دووه می بری تانه ی) نووسی و نیازی چاپ و بلاوکرده وه ی هه بوو، داوا ی له خانه ی چاپ و به خشی (لیتل براون) کرد، له بهرانه ر کرنی ملیۆنانه دانه له رۆمانه کانی پیشووی، رۆمانه نۆیه که ی له دیاری به سهر خوينه کانی دا به ش بکه ن، به لام خانه ی ناوبراو به مه رازی نه بوو. نا دواچار له گهل خانه که له سهر نهوه ریکه و تن که بری دۆلاریک له نرخی فرۆشتنی ههر دانیه که له رۆمانه که، بدرته ریکراوی خاچی سوور و پڕۆزه کانی فریاگوازی مریۆی له هاییتی و چیللی.

خويندنه وه و میوزیک، وهک سهرچاوه ی دا هینان!

مایر که سیک بووه، تینووی خويندنه وه. نهوه له باره ی چه زی بۆ خويندنه وه ده لی: "به درژیالی ژانم کار و بهرهمی بیکه شتوانم خويندنه وه، له مندلیمه وه و تا گه ورهش بوو، تینووی خويندنه وه بووم، مایر زۆر به (باورسۆنه سکۆت کارد و جین ئۆستن) سهرسام بووه. نهوه زنه رۆماننووسه ئامازه به خويندنه وه ی چهن دین رۆمان ده کات که له نووسینی زنجیره ی

چیرۆکی خوينمزه کان له چیرۆکی ساد و بیماناه، بگۆرته سهر جۆریکی تهده ب که شایسته ی ستایش و خويندنه وه و باه یخیدان بی. ههر نه مهش بوو که وای کرد سالانه داها تی فرۆشی رۆمانه کانی بگانه په نجا ملیۆن دۆلار.

له بازاره وه بۆ شاشه.. له خه ونه وه بۆ ناوبانگی جیهانی

وهک چۆن زۆر لهو نووسهر و رۆماننووسانه ی که به ناوی بهرهمه کانیان، یان به که سایه تبه کانی ناو رۆمانه کانیان ده ناسرته وه، به هه مان شۆیه (Twilight) بووه ته ناستنامه ی مایر.

سالی 2007 کۆمه یانای سمت ئیته ره تاپمیت، زنجیره ی یه کهمی رۆمانی (کازیوه) ی کرده فیلم. نهوه فیلمه که (میلیسا رۆزینیرگ) سیناریۆی بۆ نووسیه و (کاترین هاردویک) یش کاری ده ره ئینی بۆ کردوه و ههر دوو نه کته ر (کریستین سٹیوارت) له رۆلی بیلا سوان و رۆبیرت باننسون له رۆلی ئیدوار کۆلن به شداریان تیدا کردوه، یه کیک بوو لهو فیلمانه ی سهرکه و تیکه ی سهرنجرکیشی بده سته ئینا، بۆیه کۆمه یانای ناوبراو کاری له سهر بهرهمه ئینی به شی دووم و سڀیم و چاره می زنجیره ی رۆمانه که کرد و ئیستاشی له گه لدا بیت، نهوه فیلمانه ی له رۆمانه کانی مایر وه رگیراون، له پشهنگی فیلمه ترسناکه کانی سهر شاشه ی تیفی و سینه ماکانی جیهانن و پرینه رترین فیلمن.

بههۆی شوتنده ستی دیاری له دونه ی نووسینه خه یال و خه یالی زانسته ی سیح و تهفسانه، ترس و دونه ی خوينمزاندا، له گۆفاری تالم ریزهنده ی 49 یه مین که سی له لیستی کاریگه رترین که سایه تبه کانی سالی 2008

له باره یی ته ده بیاتی گه شتنامه

سهنگر زاری

”سی جوړ گه شت هه یه، ته وانیش بریتین له: گه شتکردن، خویندنه وهی کتیب، خویندنه وهی کتیبه کانی گه شتنامه“ نه نیس مه نسوور.

پاشان بهره و باکوور روو و بوسفور چوو، ټینجا سرخ و میژوو کانی گه شتکه کی نووسیوه ته وه، دواي ”هیرودت“ یش ژماره یه کی زوری گه ریډه و میژوو نووس پیدابوونه. ده گوتړئ په کم کتیب که کاریگه ری هه یوو بؤ دروستبوون و نووسیوه وهی گه شتنامه، کتیبی (گه شتیک بؤ ولاتی گریکی) (بوزانیس) بووه، پاشان نووسه ری دیکه پیدابوون که گرنگی تابه تیان به نووسیوه وهی گه شتنامه داوه، تا ته وه بوو له سده ی چواره می پیش زاین، نه ری تی ته ده یی گه شتیکر له سره دسستی (زهینه فون) و کتیبه کی (ناناسیس) به شتویه یه کی تابه تی گه شه ی سهند.

له سهرده می ری نیسانسا ته ده یی گه شتنامه بووه جوړ و شتواریکی تابه تی نووسیوه یی ته ده یی، گرنگی زوری پیدرا و بووه خاوه نی ره گز و تابه تهنیدی جیاواز و نیستا وه کو یواریکی سهره یه یه مامله ی له گه لدا ده کرت.

له ته ده بیاتی عه ریډا، گه شتنامه په کیکه له بواره کوته کانی نووسین و یاداشتکردن، له م باره یه شه وه گه ریډه عه ره به کان برکی زوری نووسین و ده ستووسیان جته پستووه. عه ره به کان له کوته وه به مه به سستی جیاجیا، به تابه تیش به مه به سستی بازار گانی گه شتیان کردوه و گه راون، گه شتی عه ره به کان زیاتر له وه گه شتانه بووه که به ریگی (ثاوی) بووه، چونکه زوری ولاتی عه ره یی به تاو دهره دراون، به لام تا سالی سیته می کچی، تم گه شت و گه ارنانه به شتویه نووسراو و به شتویه کتیب نه خراونه ته روو.

په کی که له گرنگی تر میژوو نووسان و گه ریډه کانی سده ی سیته می کچی که کاریان له سره نووسیوه یی گه شتنامه کردوه، هیشام ټله کیلی (204-110 ک) ناسراو به ”ټین کلبی“، که گه ریډه یه کی شاره زای دور گه ی عه ره ییبه و ژماره یه کی کتیبی نووسیوه. دواتر ژماره یه کی که سی دیکه هه مان ریچکه یان گه ره یه و بوونه گه ریډه و گه شتنامه کانیا تومار کرد، له وانه: ته سمعی، سه لام تهرجومان، تاجر سلیمان، ټین موسا ټله مونه جیم و...

کو تر ین گه شتنامه هس که له وه سهرده مه دا نووسراپته وه و پایه یکی تابه تی هه بیته، گه شته کی سه لام تهرجومانه، ته وه له سره داوا ی خلیفه ی عباسی ”اسیق بیللا“، له سالی (227 ی کوچی) گه شتیکی ده ستیکیرد بؤ ده ریای قزویین، به مه به سستی بیینی هندای په تجووج و متجووج. ورده کاری گه شته که شتی له کتیبی (زهره المشتاق فی اختراق الآفاق) و (المسالک والممالک) تومار کردوه. سه لام تهرجومان، که سیتیکی زیره ک و دانای ته وه سهرده مه بووه، ده گوتړئ (30) زمانی زانیوه، به وه هوی شه وه نازناوی تهرجومان (وهر گز یان داوه ته بال. له میژوی گه ریډه و گه شتنامه ی عه ره یډا، چهند گه ریډه یه کی گرنگ هه ن، که نا کرئ باسی ته ده بیاتی گه شتنامه برکت و نایان نه یترئ، له وانه ش: یاقوت ټله موه ی و ټین خلدوون و مه سعودی و ټین فزلان و ټین جوبه یر، له سروروی هه مووشیانه وه گه ریډه یه ناوانگ، ټین به توتوه.

ټین به توتوه، زانا و گه اریکی مه ریډی بوو، به وه ناسراو که زور ده گه را و زور گه شتی ده کرد، له ماوه ی (29) سالدا سهردانی زوری جی هانی نیسلا می کردوه، وه ک باکووری تهرقیقا، نیوه دور گه ی تهرقیقا، روتواوی تهرقیقا، باشووری ته رووبا و روتواوی ته رووبا تا روتواوی ناوین، باشووری ناسیا، ناوه راستی ناسیا، باشووری روتواوی ناسیا و چین له روتواوی ته وه.

ټین به توتوه به په کی که له گه ره تر ین گه ریډه کانی هه موو سهرده مه کان دلده تر یت. له گه شته که یدا زیاتر له (121.000) کیلومه تری بری، ته مه ش مه دایه ک بوو که هچ که سیتیکی ته وه سهرده مه نه یری بوو. له سده ی شه شه می کوچیډا، نووسیوه یی ته ده یی گه شتیاری دهره شانه وه یه کی به ریچوی به ختویه بیینی که ژماره یه کی زور چیروکیان تیدابوو، گه شتیاری عه ره یه سهردانی ولاتی دهره یه ری خویان ده کرد له دهره وه دور گه ی عه ره یی، هه ره ها سهردانی باکووری تهرقیقا و ټنده لوبوسیان ده کرد و گه شتنامه کانیا دنووسیوه یه وه.

له ته ده بیاتی جیهانیښدا برکی بی ته ژمار

گه شتنامه و گه ریډی به ناوانگ هه بوونه و هه نه، بؤ نمونه: گه شته کی گه ریډی برتوگالی، فاسکو دیگاما (1469-1524) په کی که له گه شته به ناوانگه کان که له سده ی پازده می زاینیدا کردوه یه تی، دیگاما له پورتو گاله وه به ره و باشووری تهرقیقا و له ویشوه به ره وه هندستان ده سستی په گه شتیکی سهر که وتوو کرد که ماوه ی دوو سالی خایاند.

له کوتایی سده ی پازده هه مه دا، گه ریډی ناسراوی جیهانی کریستوفر کولومبس (1451-1506 ز)، گه شته سهرنچر اکیشه کی نه چامدا، کولومبس له گه شته که یدا ریگی گه شتی به زهویه نویسه کان کرده و به مه ش کریستوفر گه شته ته وه سهرزه مینه نوپانه یی که دواتر نای (ته مریکا) ټیرا.

گه شت و گه ارن ټیستا تهنیا له وه چورچیوه یدا ته ماوه ته وه که جولایه کی مرزی و گه ارنکی ناسیای بیته، به لکو بووه ته بسابه ټیکی کولتوریښ، گه شتنامه چهند ره گه ریډی تابه تی به ختوی هه یه که ده کرئ به م جوړه باسیان بکه ین:

1- گه شتنامه ته وه نووسینه ته ده بییه به که به شتواری (گرنه وه) ده گز ټیته وه و گه شتیار ماده که له میانه ی بیینی سهره مینی خه لکانی بیانی، یان ته وه شوپانه وه هله ده پتجیت که نه یینون. 2- گه شتنامه به ره می ته وه روانین و زانیاری و سهرنجانیه که گه شتیار له میانه ی گه شته که یدا لای کوته پیته وه.

3- نووسر چنده وردتر و وردیتر بیت له گه شته کی و چتر له میانه و دیارده کانی گه شته کی وهریگری، ورده کاریه کانی زیاتر ده بیته، بؤ نمونه گه شتیاریکی ناسیای، چتر و ختویه کی ساده له گه شته کی ده بیته، به لام گه شتیاری گه ریډه و گه شتووس، دیمه نه کانی لا ده مینه وه، هه ره ها ته گه ر گه شتیاریکی له سهره تاوه نیازی نووسیوه یی گه شته کی هه بیته، گرنه خه لکی ته وه ده فرانه بوپتی که گه شتیان بؤ ده کات و زانیاری له سر

ټنده رکان:

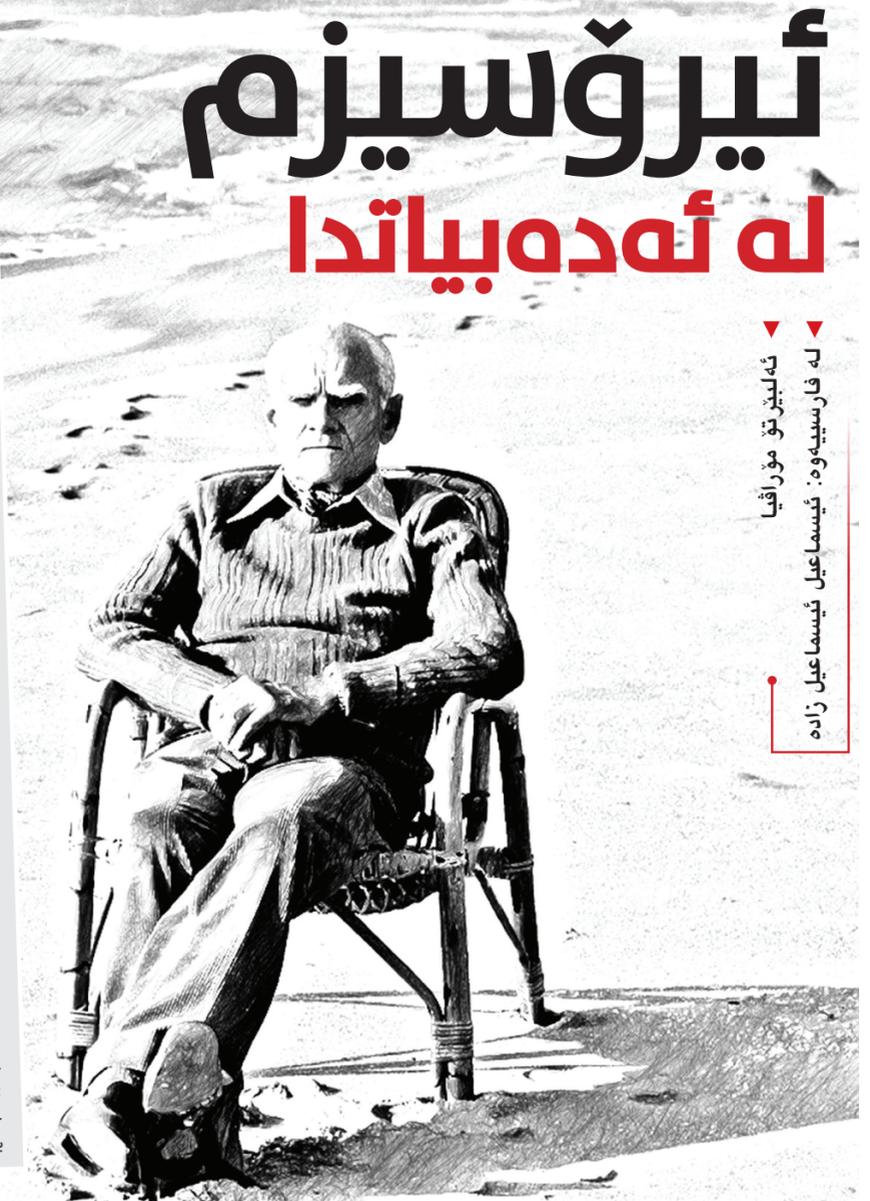
- 1- **اندب الرحلتا مههد للثقافت مع الشعب- بقلم: سلوی الحمامصي، موقع: میدل ایست اونلاین.**
- 2- **الحجرات فی ادب الرحلة العربی- حافظ محمد بادشا، الجماعه الوطنیه للغات الحدیثه، اسلام آباد- پاکستان (2013).**
- 3- **مفهوم ادب الرحلة: مجد خضر، موقع: موضوع.**

ناوچه که کوپکاته وه. - گه شتووس وه کو هه مرؤقیکی دیکه، توشی هه لچوونی سوژ و بهزه یی و توو رییش ده بیته، ته مانه ش کار ده که نه سهر نووسیوه یی گه شتنامه کی، هه ره ها گه شتیار ناتوانی هه موو رووه کانی ده فره که بیینی، بؤیه ناتوانی بیلا یه نانه باسی هه موو رووه کانی ته وه فره و خه لکه کی بکات، بؤیه خوینر ده بی له خویندنه وه یی گه شتنامه دا وریا بیته و وه کو به ره می مرؤقیکی ناسیای بیان خویندنه وه و چاوه روانی ده کی نمونه یی له گه ریډه و گه شتنامه کان نه کات، به لام له گه ل ته وه شدا توانا و کارامی گه ریډه کان له کاتی نووسیوه یی گه شتنامه و شتواری نووسیوه یی گه شتنامه، کاریگری له سر راکیشانی خوینر و به شداریکردنی خوینر له گه شته کاند هه یه.

ټیروسیزم له ته ده بیاتی

ټه لیر ټو موراڅیا له فارسیه وه: ټیسماعیل ټیسماعیل زاده

ټیروسیزم له ته ده بیاتی مودرندا نه له ټیروسیزم له ته ده بیاتی یونان و رومی کون ده چی، نه له ټیروسیزمی ته وه ته ده بیاتی که دواتر هات. ته گه هاوشیوه یه کیشی هه بی زیاتر له نمونه یی په کم ده چی. به لام ته وه جیاوازیه له اثارادیه که ټیروسیزم له ته ده بیاتی پاکان (Pagan) دا هه لگری سهرله به ری سادگی و کتیبوون و هاوتاهنگی ته وه سروشته یه که ټیستاش به هوی تاوان له مه سیجیووندا لیک هه لته وه شاهه وه و په یوه ته ذی خوی. که چی ټیروسیزم له ته ده بیاتی مودرندا ده بیته ته زمونی مه سیجی و به ریچاو بگری. به اتابه کی دیکه ټیروسیزم له ته ده بیاتی مودرندا هه لقلولای بارووختیکی سروشتی نییه، به لکو زیده که کی ره وی رزگار بوونه له یاساغه کان و ته ناویانیه به له خوی هه بوون. تازادی بؤ یاگانه - کان راسته قینه یه کی سانا بوو. که سیک نه بوو که ټیرانه بیری لیکاته وه. به لام مودرنه کان ده بوو خوازیری تازادی بویان و سهرله نوی باندو زنیابه وه. ده بوو دیسان به ده ستیان هینایه وه. به پیچوه وانه، ټیروسیزم له ته ده بیاتی مودرندا تابه تهنیدی بابه تگیکی هه یه یان ده بی بیی که سهرسامت نا که یان هه ره له خوه سهرنچ راناکیشن - به کورتی نوزمان. ته گه ره مه به ستمان له نوزمال بریتی بی له گوزاری کرده یی جنسی به ره و شتیکی که له دیدی زانستیوه ناسراو و هه لگری ناسراوی شاعرانه بی، له دیدی ټله قیه وه بی پایه خه. ته وه دهرته نجامه یی به ده ست دی یان ده بی به ده ست بی ته وه یه که بؤ په که مچار دواي ته ده بیاتی یاگانه کان، سیکس ده بیته بابه تی شاعر به ری پیوستوونی سیمبول و خوازه. ته مژکه بؤ په که مچار دواي ټیپو بوونی چندن سده، کرده یی جنسی هه ر کاتکی که خودی به ره م یخواری ده توانی به شتویه

راسته وخو و بی پیچ و په نا، به شتوه تاشکرا و ریلایمانه و شاعرانه نیشان بدری. ټیستاکه ره نگه برسین: تاپا پیوسته که سهارت به کرده یی جنسی قسه بگری و ته گه وایه، ج کات؟ وه لامی من ته وه یه، پیوست ناکا هه میشه له سر کرده یی جنسی قسه بگری، راست هه ره به جوړه یی که پیوست ناکا هه میشه له باره یی پرسه کوته لایه تیبه کان یان به سهراته جوړاوه جوړه کان له تهرقیقا بدوین. به لام به پیچوه وانه رابردو، ته گه ره مژکه به ره هلست و تاپووه یی ریگر له پیش دوان له سیکس نییه، بیده نگبوونیش له ناست سیکسدا ته ویش کاتی که باسکردنی پیوسته، ټیدی وه کوو رابردو بابه تیکی ته خلاقی نییه، به لکو ناکارامه بوونی دهر برینه. با نامازه به نمونه یه ک بکه ین: نووسه ریکی هاوچهره خ که کرده یی سیکس سانسور ده ک، ته ویش کاتی که بابه تی کتیه کی ده یخواری، له وه که ده چی که له حکومتیکی دیموکراتیکدا باسی سیاست ناکا چونکه دیکتاتوری پیشتیر ټیزنی کاریکی له جوړه یی نه ده دا. هه لیه ته موه دوویات ده که موه که هه میشه پیوست نییه له کرده یی جنسی بدوین. به لام ته گه ره به وشه کان یاری بکه ین، پیوسته باسی بکه ین که پیوست بی. کی ده توانی نکولی له وه بکا که ته شق له هه موو سهرده میک و له هه موو شوپتیک بابه تی باوی ته ده بیات بووه؟ به لام ته ویشر دلج باشه له ته ده بیاتی مودرندا چون ټه شق بؤ سیکس، به اتابه کی دیکه چون ټه شق ته وه تابه تهنیدی نارمانجی و خوازه یی و ناراسته وخوی له کیس داوه که له رابردودا هه یوه و دواتر له گه ل کرده یی جنسی بوونه یی یک شت؟ هؤکاره کانی تم په کیوونه زورن، هوی سهره کی هه ره به جوړه یی که پیشتیریش نامازه مان بؤ کرد، بریتیبه له لبردنی یاساغه کان و ته

تابوونه یی له راده به در و به شتویه ده سترکد به ره یان به نامانجی بوونی ناراستی ټیروسیزم ددا. تم تاپوو و به ره سستانه تهنیا به روالیت بنچینه یی مه سیجیان هه یه، مه سیجیوون له راستیدا راسپاردی داوینیا کیوونی نه به زانند. هرام و یاساغه کان ره نگه دهرته نجامی گوزاریکی کوته لایه تی involution هتور بن، گوزاریکی که کم تا زور هاوشیوه یی ته وه شته یی نمونه له په یوه ندیه چینه یه تیه کانی به شتیک له کوته لگا روتواویبه کاند ده بیترئ. سهره یی ته هه له ناوچوونی تم تاپوو و یاساغانه به گشتی له وه وه سهرچاوه ده گری که پتی ده گوتړئ دهرور زانیی قولایی یان دهروروشیکاری ته وه زانسته دهرور زانیانیه په یوه ندیان له گه لی هه یه. ټوزینه وه دهروروشیکاریه کان له دوو روانگه وه دهرته نجامی بنه ریته هه بووه: تم ټوزینه وانه تاپوو کانیا شکاندوه و کرده یی جنسیان له جواریچوه یی ناووزراوی و شووری رزگار کرده یی دیسان خستیانوه ټیو چندن شتواری به یان و په یوه ندی که له به رده سستی مرؤفدا هه بوون. له ته ده بیاتی مودرندا کرده یی جنسی نه وه سو سه یه کی شه یانیه که خاوه رستانی سده کانی نافین بیاناو بوو، نه چیژیکی تا راده یه ک هاوشیوه یی چیژی خواردن بؤ بوزروازی سده یی هه زده یه، له ته ده بیاتی مودرندا کرده یی جنسی به م جوړه نییه، یان نابی وای، به لکو چه شتیک کرده یی چوونه ناو سیستمیکی جیهانی و ته وه به ری مرؤقیبه، ته مه ش کاتی دهره که وئ که بتوانین کرده یی جنسی له ترسی ټله خلاقی و هه ره ها له چیژوه رگرتی ره شوکیانه جیا بکه ینه وه. کرده یی جنسی کاتی به م جوړه بیینرئ، له راستیدا شتیکی سهرتر و ره مزوایتر و کاملتر له ټه شقه. به تابه تی ته گه ره ټه شق وه ک په یوه ندی چه سته یی ساده یی تیان پیاو زن راهه بگریته.

ژنه کهي

ئاراس

رەسوول سولتانی

ئەو کەلەپچە دەستەم زۆر دیشیئێ. لە دوینیئە نازانم ئەو زنجیرەیان بۆچی کردوو تە پێم؟ بۆچی لەو زوورە تاکە کەسییە کراوم؟ خۆ من بەتەمای کوشتنی ئەبوم. لە ژانمدا بێرم لەو نەکردبوو وەها لە یەکیەک بەدەم پێی بمرئ. هەر ویستەم تەمبیتی بکەم. ویستەم بۆ هەمیشە ئەو بەلایە لە کۆل خۆم بکەمەو و پێیان بلیتم ئەوێ بوو بە زۆر بوو، من حەزم لەو شتانه نییە. ئەمدە ویستەم بمرئ. هەر ویستەم بمرئ. ئەوێ نازانم ئەوێ نایبەو. ئیستە نێو ئەو زوورە تاکە کەسییەو؟ خۆ شەرم نەکردوو. شەڕیشم کردی چی؟ ئەو ئەوێ و ئاخوێن شەرم بوو. نەشەمە ویستەم بیکووم. قەت شەڕانی ئەبوم. هەر دەستکەرەوێش ئەبوم. تەنانت ئەو رۆژەش کە ئاراس خۆی

بە حەمامە کەدا کرد و لێم هاتە ژوورئ، من هەر پاشەوایش کشامەو و پالم بە دیوارە هەلماویبە کەو دا. دیوارە کە زۆریش سارد بوو. ئامۆژنم گوتی، تا دەچمە بازار و دیمەووە حەمام بکە و مامیشم لە دوو کانه کە یوو. هەر دەشبوو حەمام بکەم. جله کانی بنهەوم پێس بیوون. بۆدێنیان لێ دەهات. خەتای ئاراس بوو.

ئاراس لەمێژ بوو شەوانە کە هەمووان دەخوتن، بە خشکە دەهاتە بن لێفە کە ی من. لە پێشدا زۆر دەترسام. بەلام ئەو سەگ بوو، دەستی بە گیانمدا دینا و نەیدەهیشت پێم ناخۆش بێ. بۆ ئەوێ رازیم بکا، دەیکوت بکە. بەلام درۆی دە کرد قەت نەیدەهیشت من وا بکەم. کە توورەش بوایەم هەرەشە لێ دەکردم. هەتا ئەو شەوێ زۆر ئیشاندم. ئەگەر توند دەممی نەگرتایە یەک بەو ماله هاوارم دەکرد. هەرچی خۆم راپسکاند چار نەبوو. دەیکوت بێت و قسە بکە ی بە دایکم دەلێم تۆ دەستت بۆ هیناوم. ئە ی جا وای گوتایە بەو زستانە دەربانده کردم. نەموئرا هیچ بلیتم. هەر خواخوایم بوو دەرمنە کەن. دەیانکردبایەم قووی کۆتم بەسەر خۆمدا کردبایە، ها؟ چووبامەو مالی پوورم؟ جا خۆ من هەر لەبەر ئەوێ لە مالی پوورم هەلاتم و پەتەم بێرە مالی مامم. لە ترسی کاک حوسینی مێردی پوورم. ئەویش وەک ئاراس وابوو. بەو تەمەنەو هەر چارێکی دەبوو و بە سەر خۆشی دەهاتەو مالی، لێدانیکی لە منداڵە کانی دەدا. ئەگەر منیش بەتەنی بوایەم دەیکوت دەبی بێه سەر کۆتم. خۆ من دەمزانی لە خۆشەویستیان نییە. ئە ی بۆچی قەت نەمندی منداڵێکی خۆی لە سەر کۆشی دابنێ. بۆیە لەوێ هەلاتم. خۆ لە پێشدا زۆر زۆرم پێناخۆش بوو. سەرەتاکان هیچ ئەزەتی نەدەدام هەتا ئەو شەوێ زۆر زۆر ئیشاندم. بەیانێ کە هەستام مامم گوتی: کورم، سامان گیان، خەم مەخۆ. من سەرم داخست لە هیجت کەم بێ. گوتی: دەبی زۆر باش بخویتی. لەگەل ئاراس هەردووکتان بێنە دکتۆر. ئاراس ئاگای لیت دەبی. لە بنهەو سەپریکی ئاراسم کرد هەر خۆشی شلوئ نەکرد. پاروو نەتە کە ی لە هەنگوینە کە هەلەدە کیشا و دەبوو و چاوی دەبریسکانەو. دلیم پڕ بیوو نەمدەوئرا هیچ بلیتم. هەر قسەم کردبایە بە کول دە گریام. هیجەم نەگوت. ئیدی ماوە یەک بوو ئاراس هەموو شەوئ وای دەکرد. یە کەم جار کە هاتە بن لێفە کەم، کشامەو. گوتی: هەر پێمخۆشە لای تۆ بنووم. لە تاریکی دەترسم. ئیتر من خەوم لێکەوت. لە خەونمدا لەگەل کچیەک لە چۆمیکدا مەلە ی دەکەم. کچە توند بەخۆیەو، گۆشیم و من شەرم دەکەم. بەخەبەر هاتم، دیتیم پانتۆلە کە می هیناوە تە خواری و دەستەم پێدا دینێ. ئیدی درۆ ئەبی خۆم لێ گێل کرد. ئاخو زۆر خۆش بوو. دەستی بە هەموو شوینیکیکدا دینا. تا پالی پێوە نام و سووراندی و ئیدی لە پشتهو توند خۆی پێو نووساندم. هەموو گیانم تەر بوو. زوورە کە زۆر تاریک بوو. نەشەموئرا هەستەم بچمە دەری. دەترسام ئامۆژنم بەخەبەر بێ یان مامم. ئاراس کشاوه و چوووە سەر جێهە کە ی خۆی. من هیجەم نەگوت. ئیدی

ئاراس لێی بیوو بە خوو. منیش خەریک بووم رادەهاتم. بەیانێ پیکهەو چووبنە قوتابخانە و لە رێگاش وەک جاران قسەمان کرد. لە قوتابخانە هێرش کە هەر لە منداڵەو لەگەل ئاراس پیکهەو بیوو و منداڵی گەرە ئیک بوون، بە پشتهو مەدا هات و دەستێکی بۆ هینام. بە هەموو هێزی خۆم مستیکم لێدا و کەوت. هەستاه و هیچ خۆی تێکنەدا. زەرەخەنە یە کە ی تالی کرد و گوتی: ئەو دەستیش دە کە یەوێ ژنە کە ی ئاراس؟ ئیستە بە هەموو ئێمە سەر بوو. زانام زنی ئاراسی. هەموو گیانم سەر بوو. زانام شکا. نەموئرا هیچ بلیتم. گوتیم: هێرش ئەو قسانە مە کە. گوتی: باشە ئایکەم. بەشەر ئیک ئیوارئ لەگەل ئاراس بێی بۆ مالی ئیمە. بە ئاراسم گوت: ئەو بۆچی هێرش پێم دەلی زنی ئاراس؟ جیت پێ گوتوو؟ گوتی: جا برادەری خۆمە. خۆ ئەویش هیچ

لە من ناشاریتەو. گوتیم: ئەوێ دەبی ئیوارئ لەگەل ئاراس بێی بۆ مالی ئیمە. ئە گینا بە هەموو قوتایە کان دەلێم تۆ زنی ئاراسی... گوتی: من نایەم. بۆخۆت بچۆ. خۆ هیجت لێ کەم نایتەو. یەخەم گرت و بە دیوارە کەووم نا. گوتیم: تۆ بە زۆر و بە هەزەشە وات لێ کردووم. من حەزم لەو کارە نییە. لچیکێ هەلقەرچاند و گوتی: تۆ تازە جیزی خۆمی. دەنا ئەگەر حەز دە کە ی نیوەرۆ کە چووبنەو لە لای دایکم و مامت یاسی بکە. بلی ئاراس و دا وە کا. خۆ مامت هەقی منی نییە. دایکم کە مێردی پیکرەو دە پیتی گوت: بۆت نییە بە ئاراس بلیتی پبستی چاوت برۆیە.

نەمدە زانی ج بکەم. بەرمدا و لێگەرەم. ئاوێکی لێ دامەو گوتی: بە قسەمان نە کە ی زەرەر دە کە ی. نیوەرۆ نەچوو مەو مالی مامم. ئیدی بریارم دا برۆم. نەشەدە زانی بچمە کوئ؟ خۆ نە پارم پێسوو، نە هیچ جێهە کیشم شکدە برد. هەر وا بە راستە شەقامە کەدا رۆیشتم تا گەیشتمە پارکی شار. بەرەبەری ئیوارە قوورە ی زگم دەهات. دایکم هەموو جارئ دەیکوت وەرە رۆلە ناکەت بچۆ با زوو گەرە بی. یا لاواز ئەبی. دە ی وەرە کوورم با شان و پیلت بەهێز بن. نەمدە زانی بۆ وا دەلی... یایم دەیکوت: کور ی من پالەوانە. دەبیته دکتۆر. نازانم خۆیە بۆ منیش نەمردم؟ ئاخو نەهینی ئەو مانەو یە ی من چ بوو؟ وەختیک ترۆمپیلە کە وەر گەرا، من هەر ئەوێ نەدم ئاگا لێبوو یە کیک گوتی: یا حەزرە تە کە ی غەوس، کە هاتەو هەوێش خۆم، هەموو سەرچاوم بریندار بوو. بەلام قەت چاوم پێیان نە کەوتەو. ئیستە بەحاستەم رۆخساریانم لە پێش چاواو. ئە ی مال و شتە کە مان چیی لێ هات؟ مامم دەیکوت: کێ ی ئاخو مانگی ئەو خانووی تێیدا بوون لە گیرفانی خۆم داومە. هەموو جارئ ئەو ی یاس دە کردەو. دەیکوت، خوا روحمی کرد تۆ نەمردی. قسە ی قۆر. ئەگەر مردبایەم خۆ نەمدە زانی مردووم. کوا دایکم و یایم زانیوانە مردوون؟ نا... بەلام من لە پاش ئەوانەو هەموو رۆژئ هەزار جار مردووم و دەمردم و دەزیمەو. مردنی لە ناکاوا چ ترسیکی هیه. ترس ئەوێ یە من ئەوێ سێ سالا

لەو زیندانەم و حوکمی مەرگم بۆ براو تەو و رۆژئ هەزار جار پەتی سێدارە کە دەبینم. دەیکەنە ملم. شەوانە بەو کابووسانەو لەخەو رادە پەرم. هاوینەدییە کانم لێم بێزار بوون. پێم دەلێن ترسنۆک. مامەندە رەش دەلی: جیبە هەتسەو لووسکە یە لە مردن دە ترسی؟ من دوو جار سێدارەم بۆ براو تەو. هەر بە خەیاڵیشمدا نایە. مامەند کچیکی نۆ سالانە ی ئەتک کردوو و دوایی کوشتوویەتی و لە توپەتی کردوو و فریادەو تە نێو زێرابەو. بەلام ئاگای لێ نەبوو دەستە خویناویبە کە ی خۆی بە دیواری ژۆرە مینە کە باندا هیناوه و پۆلیس دۆزیوتیەو. کچە کە کچی دراوستیە کبان بوو و هاموشۆیان خۆش بوو. رۆژیک دیتە مالی مامەند. مامەندەرەش تازە سەپری هیندی فیلمی سیکسی کێر دوو و ئیدی ئاگای لەخۆی نەماوه. کچە بانگ دە کاتە ژوورەو. کەسیان لە مال نایئ. ئیدی دەستدێژی دە کاتە سەری. دەیکوت: کە سەپرم کرد خۆیتی لەبەر دەروا و لەهۆش چوو، ئیدی ترسام. ئاگام لەخۆم نەما. پچوایوو بیکووم و بێشارمەو ئیدی کەس نازانی. هەر ئەو شەو یۆلیس دە یگرن. منیشیان هەر یە کەم شەو گرت. من نەمدە ویستەم بیکووم. لە لای پارکی شار گوتیم لێبوو یە کیک لە پشتهو ورا بانگم دە کا. ئاوورم داوه هێرش بوو. ویستەم رابکەم، خۆی گەیانمە ی و توند دەستی گرت. گوتی: را مە کە جیزە. وەرە با بچینە قەرەغ جۆمە کە. گوتیم: هێرش دەستەم بەرە، ئە گینا دەم و ددانت دەشکینم. ئاراس درۆ دە کا. من ئەو شتانه ناکەم. وەک لەگەل ئەویشم نەبی، گوتی: خۆت رامە پسیکینە. بەخوا یە ک بەو شارە هاوار دە کەم. یە ک دوو کەس بەلاماندا تێپەری. زانیان موقوممانە، بە حاستەم سەپریکیان دە کردین و رادە بردن. لە دلی خۆمدا گوتیم، باشتەر وایە لە گەلی برۆم بەلام تەمبیتی بکەم. گوتیم باشە با برۆین. تا گەیشتینە ئەوێ هەر دەستی پێدا دینام و منیش هەر خۆم دەخواردوو. گوتیم دەبی دەردیکت بە می ئاراسیش نەوێرئ قسە ی وا بکاتەو. بریارم دایوو لێبەدم. گەیشتینە قەرەغ شار. چووبنە نێو پۆلە دارێکەو. هەر پەلە پەلی بوو. دەیکوت بەسەر راو سته کەس دیار نییە. کتویر داها تەو بەردیکی لێبوو. هەلمگرت، پیتی وانەبوو لێبەدم. نە پرینگاوه و هاتە پێشی، گوتی: تازەم زانیو قووندەریش دەست بکەنەو.

ئیدی بەر دە کەم لە تەختی ئیوچاوانی راکیشا و کەوت. بەرچاوم تاریک بوو. هەواش خەریک بوو تاریک دادەهات. ئاگام لەخۆم نەماوو، بە هەموو تینی خۆم سی چوار جاری دیکەش بە بەر دە کە لەسەریم دا. بە هاوار هاواری ئاراس و سی چوار کور ی دیکە ی پۆلە کەمان وەخۆ هاتمەو. دیارە هێرش بەوانیشی گوتیوو ئیو تۆزیک دواتر وەرن. جۆزیک بێ بەسەرماندا بێن و ئیووش ناچار ی بکەن.... ئیدی گرتیانم و لێیاندام. ئاراسیان هیناوه و پۆلیس هات و من گیرام. ئەو شەو هینایانمە گرتووخانە. ئیدی بۆ شار دنهە نەدەبوو.

حاکم لە یە کەم دانیشتنی دادگادا گوتی: حوکمە کە ی سێدارە یە، بەلام پاش شەش سالی دیکە جێهە ی دە کێر. دەبی تەمەنی بێتە 18 سالان.